

Nr 161.

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, om tull å tarmar.

Under senare år har den inhemska produktionen av beredda tarmar varit utsatt för ett skärpt pristryck av den art att produktionens lönsamhet allvarligt hotas. Med den mångfald kvaliteter, som förefinnes på detta område, är det här icke möjligt att ge en fullständig bild av detta prisfalls omfattning och storlek. Ett faktum är emellertid, att detsamma, om än icke i lika grad, drabbat tarmar av alla slag samt hårdast träffat den för vårt land viktigaste och största produkten, nämligen kreaturstarmar. För belysning av denna prisutveckling torde lämpligen kunna användas genomsnittsnoteringarna å amerikanska kreaturstarmar, enär dessa utgöra mer än hälften av den svenska importen. Noteringarna gälla tarmar av bästa kvalitet, inklusive emballage, cif svensk hamn, samt avse den kvantitet, som faller efter kreatur, utgörande 7 å 8 meter raktarm, 30 å 32 meter krokarm samt en s. k. oxbotten. Under 1920-talet höll sig denna notering tämligen stabil på en nivå omkring 3 å 4 kr. År 1933 var priset uppe i 4 kr. 40 öre, varefter priset börjat. Tre år senare var genomsnittsnoteringen 2 kronor och under de båda senaste åren har densamma ytterligare sjunkit till omkring 1 kr. 60 öre.

Enligt gängse uppfattning är orsaken till detta betydande prisfall i första hand att söka i de importregleringar, som i början av detta decennium av krispolitiska skäl vidtagits i ett flertal länder. Med den dominerande ställning, Tyskland intager som köpare på den internationella tarmmarknaden, har härvid varit av särskild betydelse, att Tyskland sedan 1934 infört ett kontingenterings-system för begränsning av införseln samt i samband därmed pålagt densamma en s. k. utjämningsavgift, vilken i vissa fall uppgår ända till 200 proc. av importpriset. Då likartade, ehuru ej lika restriktiva avstängningsåtgärder vidtagits även i andra konsumtionsländer, har ett produktionsöverskott uppstått å världsmarknaden, varför avsättning framför allt sökes i sådana länder, där skyddet är minst. I detta avseende intager Sverige genom sin praktiskt taget oskyddade marknad en särställning. Bortsett från vissa veterinärhygieniska skyddsåtgärder är införseln hit till landet fullständigt fri. Utan att nu ingå på en närmare redogörelse rörande motsvarande förhållande i andra länder skall här blott konstateras, att samtliga övriga östersjöländer liksom Norge, Frankrike och England genom importrestriktioner eller delvis mycket kraftigt tilltagna tullar sökt begränsa införseln.

Genom denna utveckling har den inhemska tarmproduktionen råkat i ett beträngt läge. I saknad av ett effektivt skydd har det genom de ökade avsättningssvårigheterna uppkomna priset med hela sin skärpa träffat tarmpro-

duktionen inom landet. De priser, som erhållas å hemmamarknaden för landets produkter, bestämmas helt av de priser, som begäras för importvara. Med den nivå, dessa priser nu nått, äro desamma så låga, att de knappast täcka arbetskostnader för tarmarnas beredning och de omkostnader, som äro förenade med tillvaratagandet därav. Under detta tryck bliva slakterierna tvungna att använda mindre arbetskrävande metoder för råvarans tillgodogörande bl. a. på det sätt att tarmarna utkokas tillsammans med annat destruktionsmaterial, varvid utbytet blir ringa, men omkostnaderna dess lägre. Vid ett dylikt tillvägagångssätt kan emellertid icke undvikas, att en stor del av de i slakterierna anställda tarmrenseriarbetarna bli arbetslösa.

För att råda bot på dessa missförhållanden, vilka ytterst äro att återföra till en osund utländsk konkurrens, torde även den svenska tarmproduktionen böra beredas visst tullskydd. Därest en importtull införes och fastställes till 50 öre per kg., beräknad å importvaran jämte emballage, torde detta syfte kunna vinnas. Med nuvarande pris skulle en dylik tullsats vad kreaturstarmar beträffar komma att uppgå till c:a 30 proc. av varuvärdet. Då emellertid gällande pris måste anses exceptionellt lågt, i det att varuvärdet tidigare överstigit det dubbla, synes denna tullsats icke obillig. För svintarmar åter skulle en tull å 50 öre per kg. endast uppgå till c:a 10 proc. och för färtarmar till 6 proc. å varuvärdet.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande tulltaxa, att tullen vid rubriken statistiskt nr 83:1, tarmar, sättes till 50 kr. per 100 kg.

Stockholm den 22 januari 1939.

K. W. Bodin.

Leon. Hagström.

Axel Mannerskantz.

Bernhard Nilsson.